

Karta
över
Kesebolsgruvan

Belägen uti Fröskogs socken av Älvsborgs län

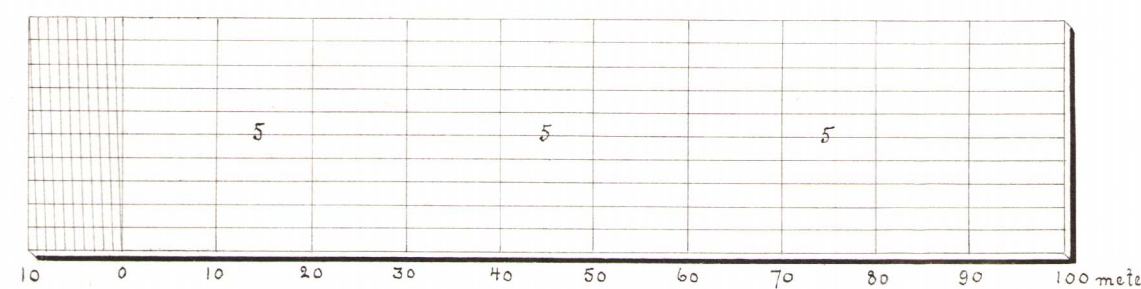
Upprättad på grund av egna mätningar, avslutade den 10 aug. 1925,

av

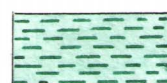
Tomast Hellgren,

Särskilt behörig enl. Kungl. Högskolekollegii resolution den 5 nov. 1924

Skala 1:800

Beteckningar

- Kropfjärällsgnejs
- Spälleflinta
- Mangannalm, öfvervägande oxider (Wandyske Brown)
- Ds, öfvervägande silikater (Wandyske Brown)
- Blodsten
- Hornblendeskiffer

 Elektrisk ledning

Kompletteringar av kartan

Beskrivning

Utligger en sträcka av 1½ km. i nordlig riktning från gården Klapperud (Strandhem) i Fröskegs församling ha mangannalmer av likartad beskaffenhet konstaterats i en skarpt markerad dalgång, anlagd efter den förkastning, som här stiger den s. k. Kroppsfjällsgnejsen i V från Källefliuta i Ö. Av dessa fyndigheter, som bilda det s. k. Klapperudsfältet, är frögnavrande malnförkomst den nordligaste. Den är då jämnt, så vitt hittills gjorda undersökningar givit vid handen, även den ofjämförligt mest betydande förkomsten.

Den malnförande bergarten vid Kiselbologravan utgöres av en starkt deformerad, ofta rent brecciatad Källefliuta av växlande utseende, från en typisk röd färg till en svart, huvudsakligen av hornblände och klorit bestående bergart. Kontakten med Kroppsfjällsgnejsen är ej skarpt markerad, men förmedlas genom övergångsled mellan bergarterna.

Malmen stigring är i ungefär N-S och dess stupning c:a 60° Ö. Den är tydligen nära bunden till gränsgren mellan Kroppsfjällsgnejsen och Källefliutan, vilken zon här ungefär samma stigrings- och stupningsförhållanden.

Malmen utgöres dels av mangansilikater, huvudsakligen rodorit, dels olidmalen, en tit, här manganit. I öfrigt uppträde manganspidot och kalkspat, manganspidot och mangangraut, svart mangankisel, krita, järnkisel m. fl. mineral. Brottstycken av Källefliuta förefinnas även i malmen. Dessutom förekommer blodsten, i regel ansamlad för sig och i mycket underordnad mängd gent mot mangannalmen, men undantagsvis svällande ut på denna bekantad. Närmast liggande, där en lös, kloritisk modifiering av bergarten oftast uppträder som en smal zon, uppträde ibland i denna Sulfidmalmer, huvudsakligen Kopparkis, men även brokig kopparmalm.

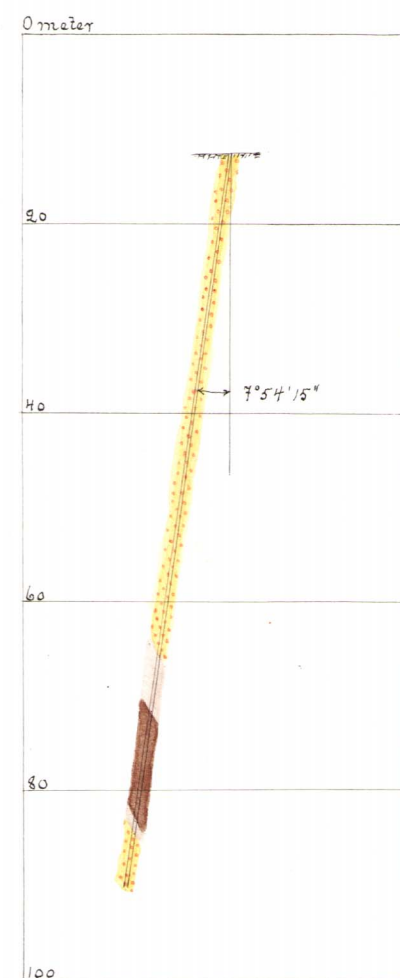
Malmens mäktighet här i "gamla graven" (= den först borta, sedan en uppföringschaktet blöggas del av fyndigheten) uppgår till 3-5 meter. När en uppföringschaktet, i 68 m. nivå, uppgår mäktigheten till c:a 13 meter, och här malmen sentidigt utgjorts av övervägande olidmalen (primämalen, c:a 50% Mn). Längden av primämalmen här här påstås uppgå till mer 7 meter. Mellan malmen i gamla graven och nu utatta malmen förefinnas tydligen en tydligt part, men något ha i färdriktningen hittills inga undersökningar gjorts för att vända av en event. förkastning.

De fyra diamantborrhål, som medberits för fyndighetens undersökning, och som påverkats i kartan, förklarar sig från början av år 1919.

Borrhål I, påsett med 45° lutning mot V, gav negativt resultat. Det fördrags till det iakttagit i typisk Kroppsfjällsgnejs, men uppgitt pekades om vid vilket djup detta skedde.

Borrhål II, påsett med 45° lutning, här bedomare i 38 m. nivå genomgäts vid graverburet, i det att den vid bryningen i denna nivå konstaterade malmen påträffats. Borrhålens verkliga lutning är 46°.

Borrhål III, påsett med 5° lutning. Det ha i 68 m. nivå genomgäts med ett, och är den verkliga lutningen mellan borrhålens utgångspunkt och den här nämnda punkten i delsamme 7°54'15". En profil genom borrhål med delsamme pålagt i förhållande till kartans nollpunkt och med återgivande av den verkliga lutningen samt malmen pålagt på. Berprotokoll, meddelas här bredvid. Mellan 58.70 och 59.50 meters bordsjap genomgäts silikatmalen med en medelhalt av 23% Mn, mellan 59.50 och 71.18 meter övervägande olidmalen med en medelhalt av 43% Mn, och mellan 71.18 och 72.58 m. silikatmalen med 18% Mn. Borrhål fortsattes därefter i Källefliuta till 78.45 meters

djup (mått på djup borrhål).

Av borrhål IV, meddelas en profil i kartan. Det her påsett med 10° lutning. Ett par färdigheter av silikatmalen genomgäts vid resp. 42.66 och 45.95 m. bordsjap. Mellan 54.88 och 58.00 m. genomgäts silikatmalen med 20% Mn och mellan 58.00 och 59.42 m. övervägande olidmalen med 48% Mn. Borrhål fortsattes därefter till 71.40 m. totalt bordsjap.

Under åren 1918-1920 skedde en "gamla graven" medels påbrytning 64½ tons malen, varav samant under år 1920 35½ tons med en medelhalt av 28% Mn. Malenprocenten var under listadade år 74%. Den gamla malmen skändes då i tre delar kvadrater med resp. 45, 34 och 22% Mn, varjämte syfte innehållande 25% Mn påstods. Under brytningen föregående och påseende är här malmen påstods upp till c:a 50% Mn, och här brytningen silikatmalen i möjligaste mån påstods i graven. I de malmparter, som därmed tillgodsöras, eller de genom borrhål II och III konstaterade malmen, her också olidmalen förekommit anmärkningsvärt ansamlad. Malmen är tyvärr för farlig för att brytas.

Fynd av kopparmalm i hemmanet Kiselbå utstades sedan år 1818, och her det påseende härvid varit fråga om den i mangannalmens liggande stunden påstods kopparmalm. Åren 1878-80 upptogs och bearbetades de flesta av delolands mangansfyndigheter av braskopetern Samuel Koch. Huvudsakligen bearbetades Klapperudsgnaven, men även den nordliga Kiselbologravan blev under denna period upptagen. Gravarna arbetades som järngravar, varvid malmen påstods i verken på masagnsgängen förelade konsolideringar av den tidiga påstods bergarten, sedan J. C. Garney och Sven Rinnan, vilka påstods malmen "brustens" hant och påstods metoder för direkt järn- och stålframställning av denna malen tillstod med 70- och 80-malmen, varvid en slags råvarvshinder användes. Sven Rinnans grundläggande undersökningar över mangans i verken på järn påstods i detta av honom s. k. dalske järn. Under 1800-talits första hälften gjordes påstods av delolandska braskopeterna och andra anstalts för dessa fyndigheters tillgodsörande i närbelägna masagnar, men givits med ögynnsamt resultat.

Kiselbologravan inreddes från ödesmål år 1916 och övergick samma år i det nybildade Aktiebolaget Mangans, sedermera Aktiebolaget Mangans-Silicium, ägo. Utmed lades den 19 september 1917. Borrhål be- drovs i liten skala, men sedan våren 1920 elektrisk kraft från Trollhättan kommit installerats vid graven samt en del nödvändiga vägarbäten påfört, kunde arbetet beskrivas intensivare. Den gamla malmen för- höllades vid bolagets eget elektriska smältverk i Trollhättan. I slutet av år 1920 gjorde smältverket det ägande bolaget konkurs, så driften medlades.

I början av år 1924 påbörjades av Wargens Aktiebolag undersökningsarbeten. Den i 38 m. nivå från påstods påbörjades orten till den genom borrhål II påstods malmen framdrövs till denna, som påstods. Sentidigt avstänktes påstods ytterligare, och orten drovs i 68 m. nivå. I juni påseende år (1925) övergick graven genom köp till nämnda bolag, som använder den gamla malmen vid sitt elektriska smältverk i Wargen.

Tillägg till beskrivningen.

Den kopparsalen som bräts i c:a 40-50 m. avvägning, stöjades huvudsakligen av kopparkis, ver-
jante, upptäckte svavelkis och blyig kopparsalen samt koppargläns, den senare antänd i den skän-
kade ston-
halskåpa, partier. Sulfidmalmen i färg upptäckte också den rikheten för oxidmalmen, och skedde övergången suc-
cessivt, men ganska kortigt. Järn gläns upptäckte även fämligen rikligt bland sulfidmalmen. C:a 200 tons höj-
procentig kopparsalen skötes, därav c:a 12 tons koppargläns.

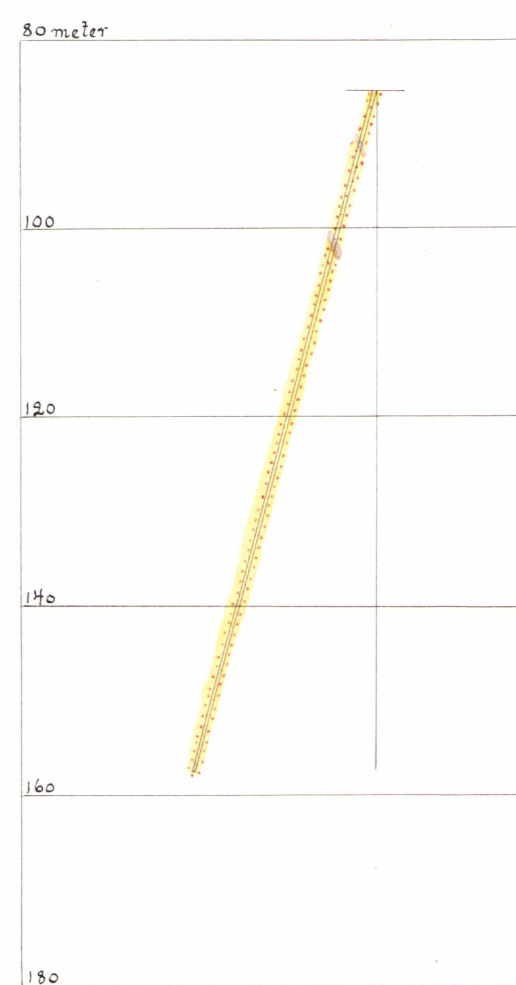
I början av år 1927 borrades tre stycken diamantborrhål, från 85.2 m.
avvägning. Borrhål 1 ha påbörjats med en lutning av 75° från horisontalplanet. Sen
profil av detta malm meddelas här bevilad. Totala borrhåls längden är 75.0 meter.
Vid borrhål 5.60-6.00, vid 12.80 m. och vid 13.50 m. samt mellan 16.25 och 17.40 m.
genomgickes mangansulfider. F.o. går borrhålet i kalkflinta.

I horisontalprojektion avviker borrhål 1 35° från horisontalrikt-
ningen av borrhålen 2 och 3, vilka båda senare äro anslutna i samma vertikal-
plan, borrhål 2 med 35° lutning från horisonten, borrhål 3 med 45° lutning.

Borrhålen 2 och 3 ha påbörjats på längdprofilen, då deras riktning
mot längdprofilplanet ej divergerar mera, än än på fämligen kan ske. I
längdprofil 3-4 ha samtliga borrhål inpräntats. Förhållanden till andra borrhål
i denna profilering, men de båda andra ha sina slutpunkter endast ett par
meter från profilplanet, samtliga avvikelser från avsnittsriktningen från vilka.

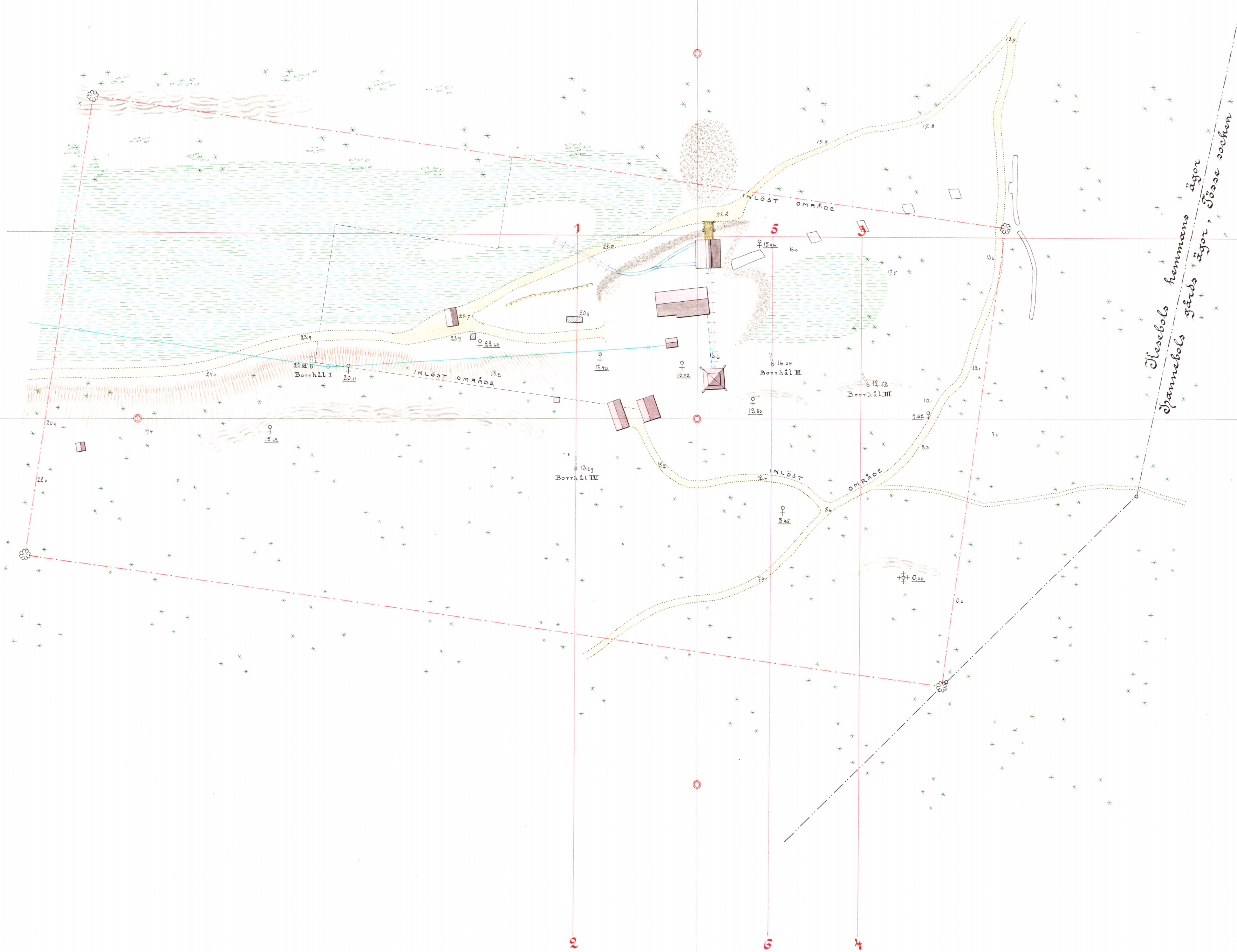
Borrhål 2, med en total borrhåls längd av 53.64 m., går först i
kalkflinta, mellan 6.0 och 24.0 m. i mangansulfider med obetydligt oxidmalmen, varefter kalkflinta vidtoges till borrhålets
botten.

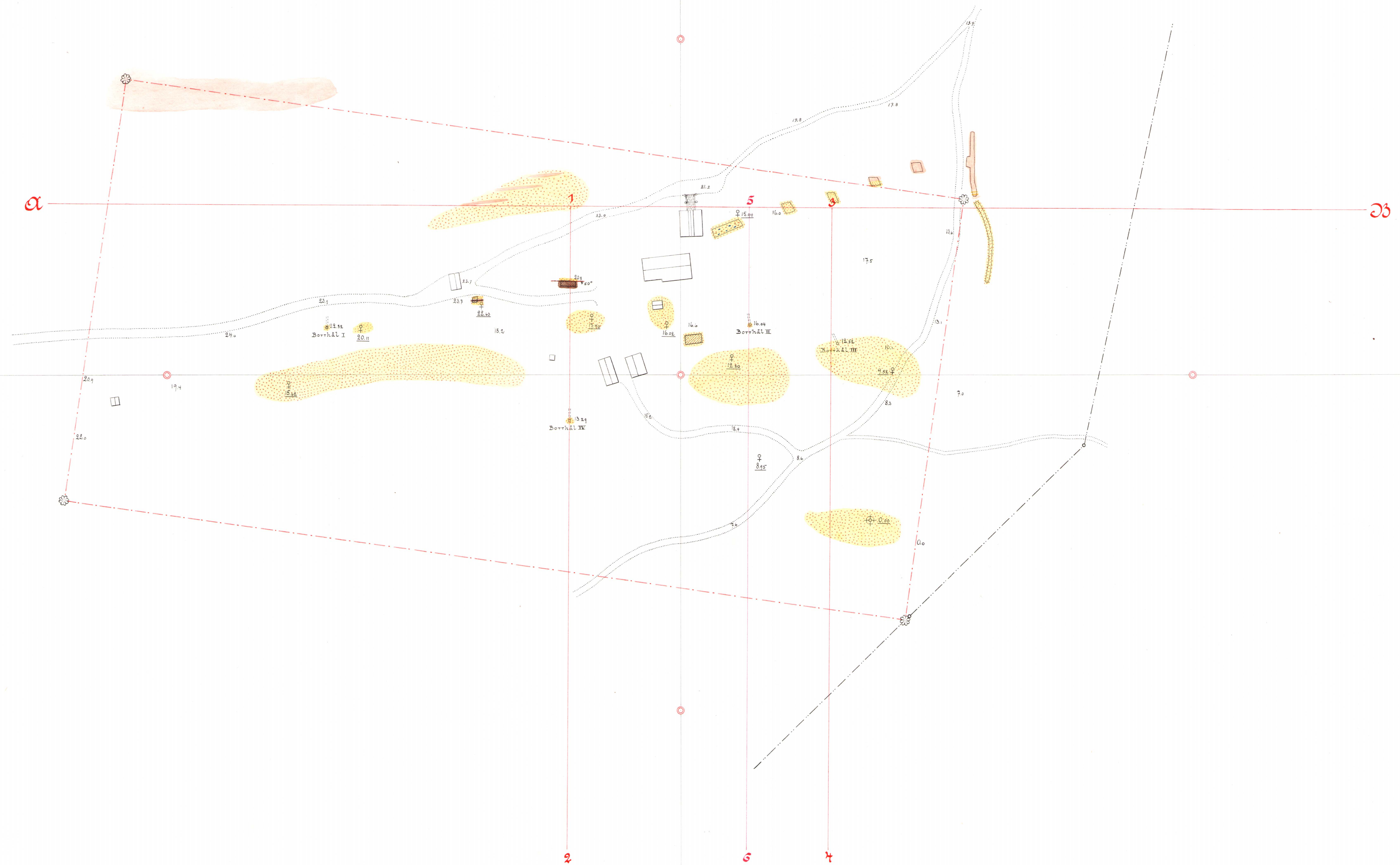
Borrhål 3 genomgick först kalkflinta, mellan 3.5 och 18.40 m. mangansulfider med något oxidmalmen, samt
därefter till borrhålets botten vid 48.87 m. borrhåls längd kalkflinta.

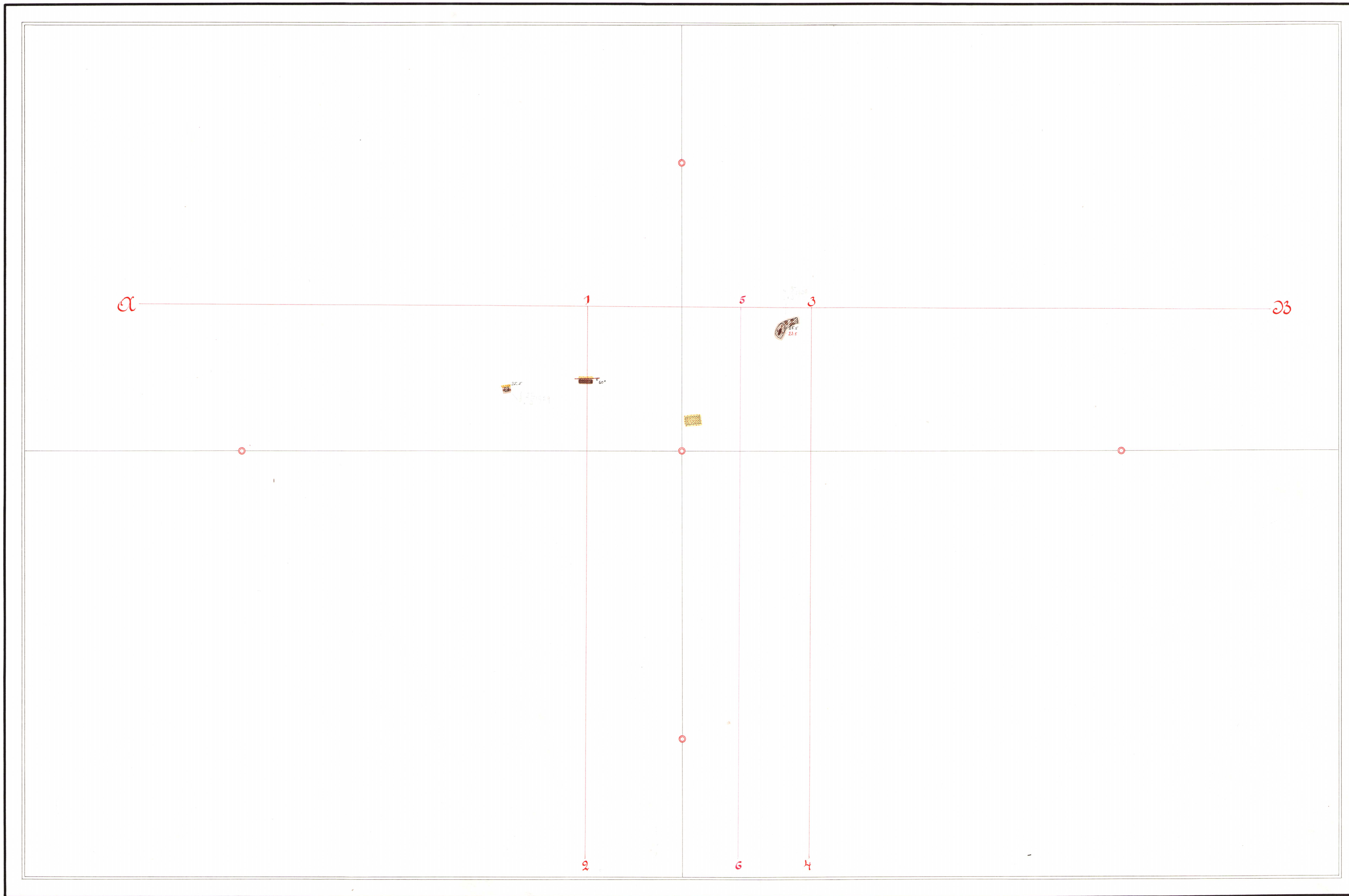

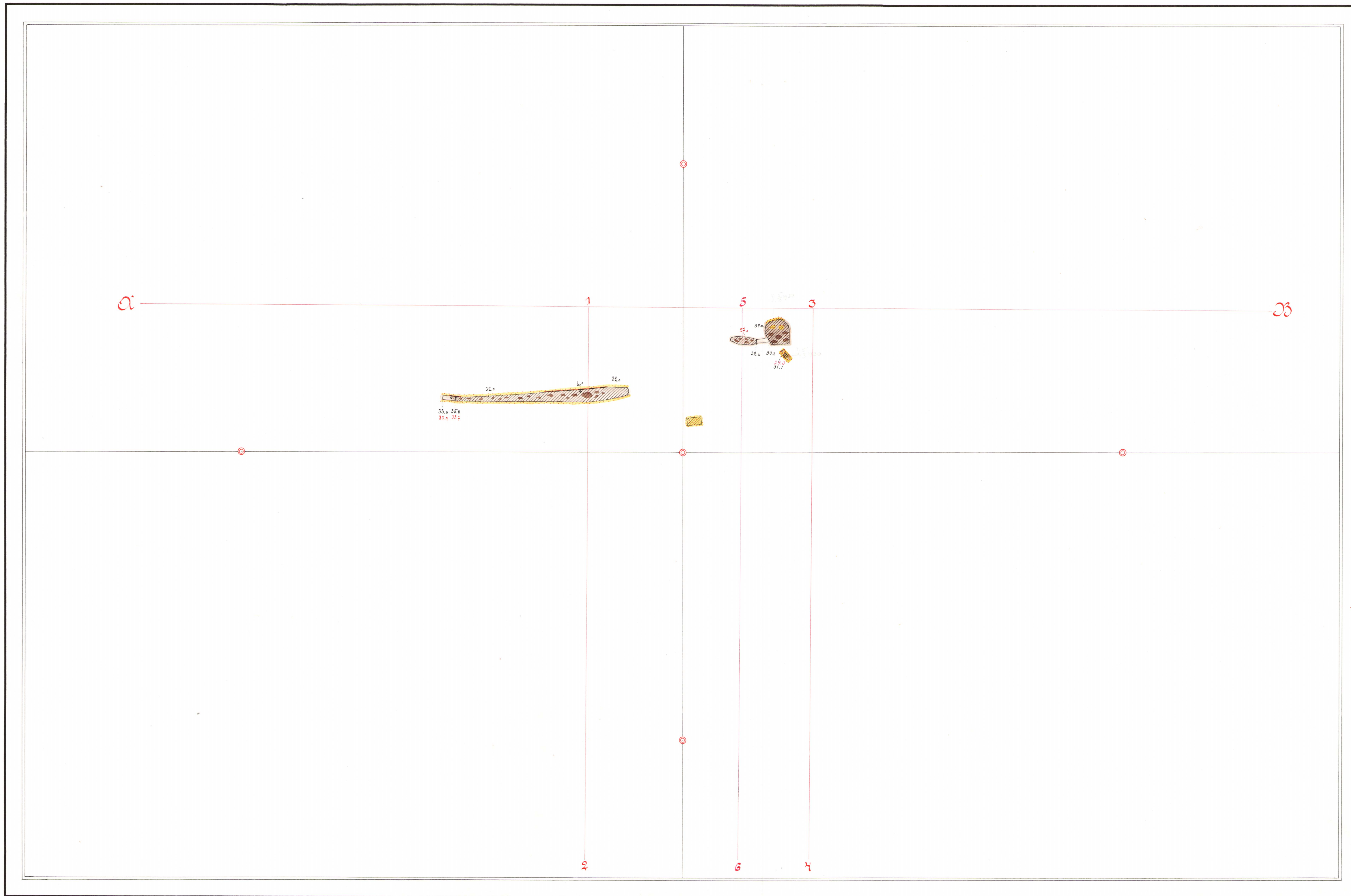
α

β

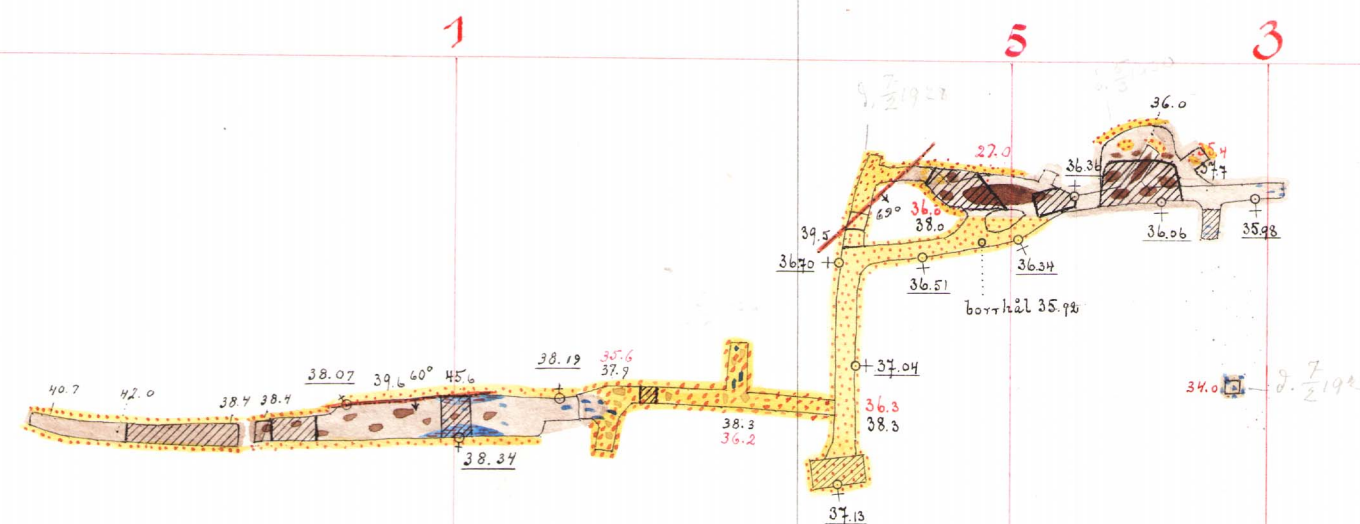

α

β

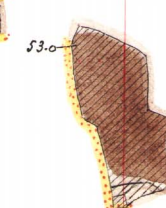
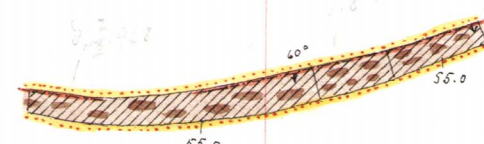
α

1

5

3

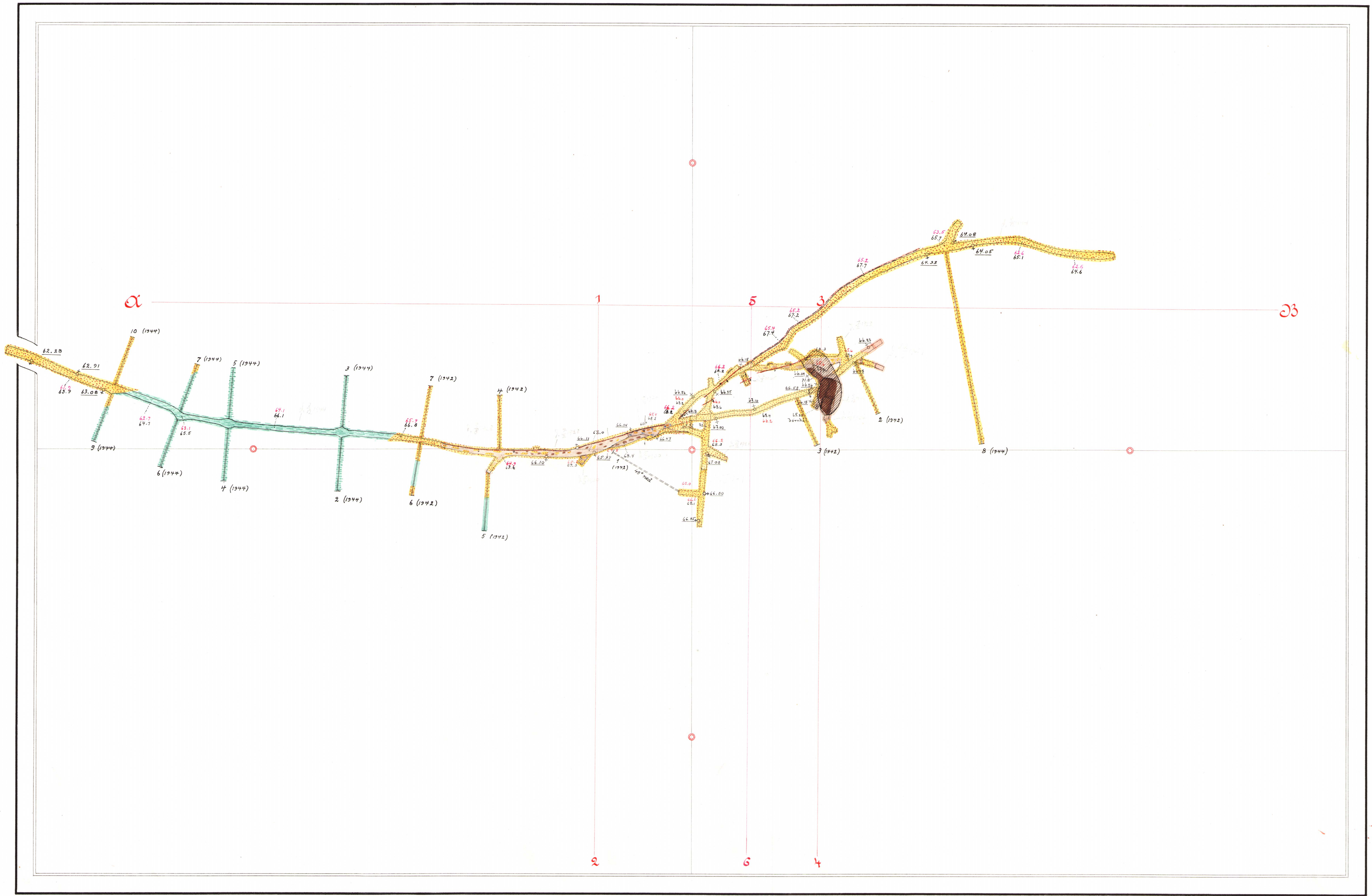
β

2

6

4

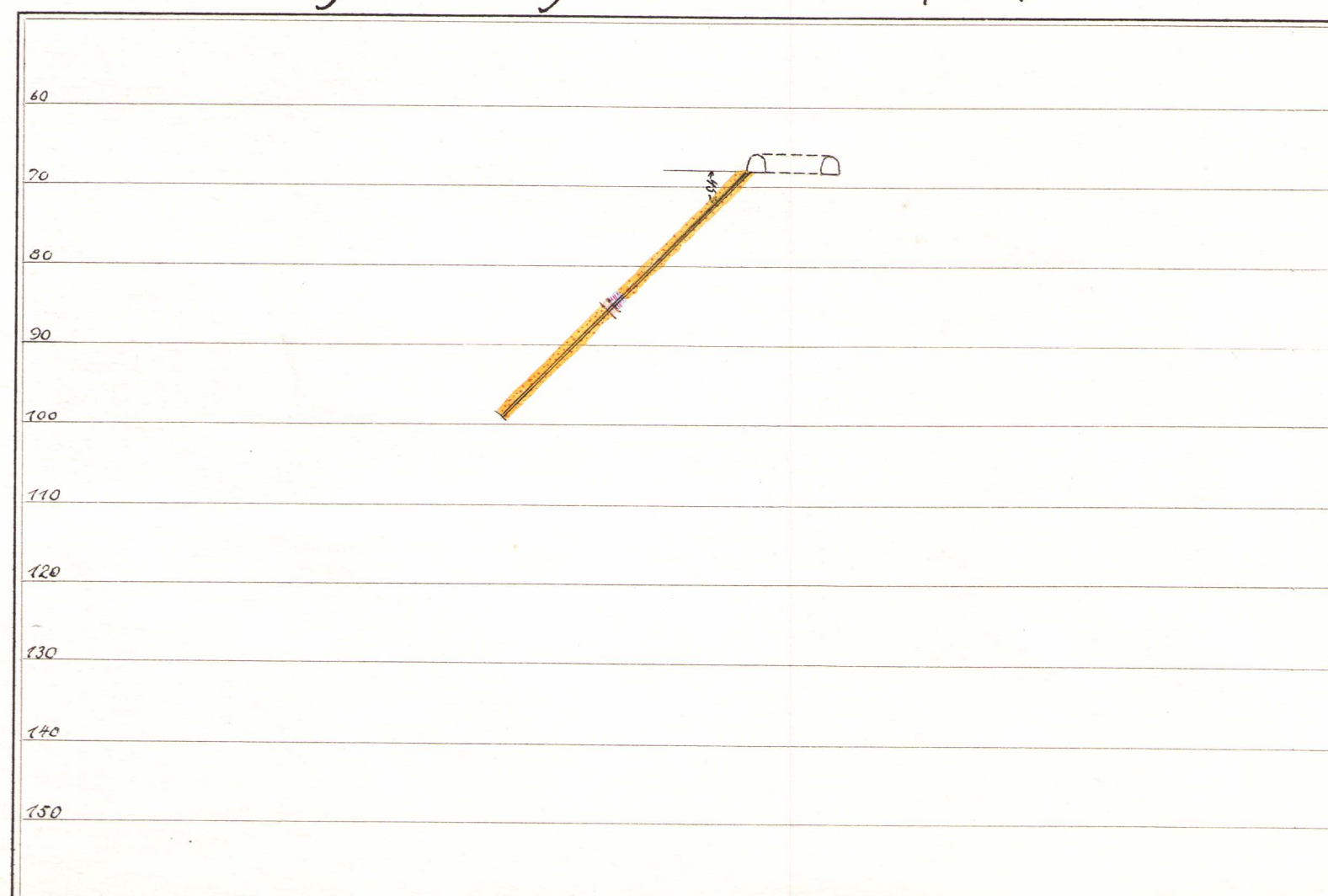
Kompletteringsblad till fol. 5 till
Karta över Kasebolagruvan i Trö-
skogs socken, Älvsborgs Län.

Stockholm den 22/10 1945

Henrik Lundberg
Leg. Gruvmät.

Borrhål 1 1942
175 m ned

Längdskärning av Borrhål 1 (1942)

Fol. 5

Beskrivning till komplettering till fol.5 till Karta
över Kesebolsgruvan i Fröskogs socken av Älvsborgs län. Kompletteringen
omfattar 1 blad och har inlagts å gruvägarens, Wargöns Aktiebolag, kart-
exemplar den 24/10. Kompletteringshandlingarna förvaras hos gruvägaren.

Fol.5 Diamantborrhålet mellan profilerna 1-2 och 5-6 gå-
ende ungefär fr märkpunkt 65.99 mot märkpunkt 66.80 har felaktigt hel-
dragits å föregående komplettering då det har en viss lutning mot hori-
sonten . Det skall alltså streckas i likhet med vad som gjorts å komp-
pletteringsbladet.

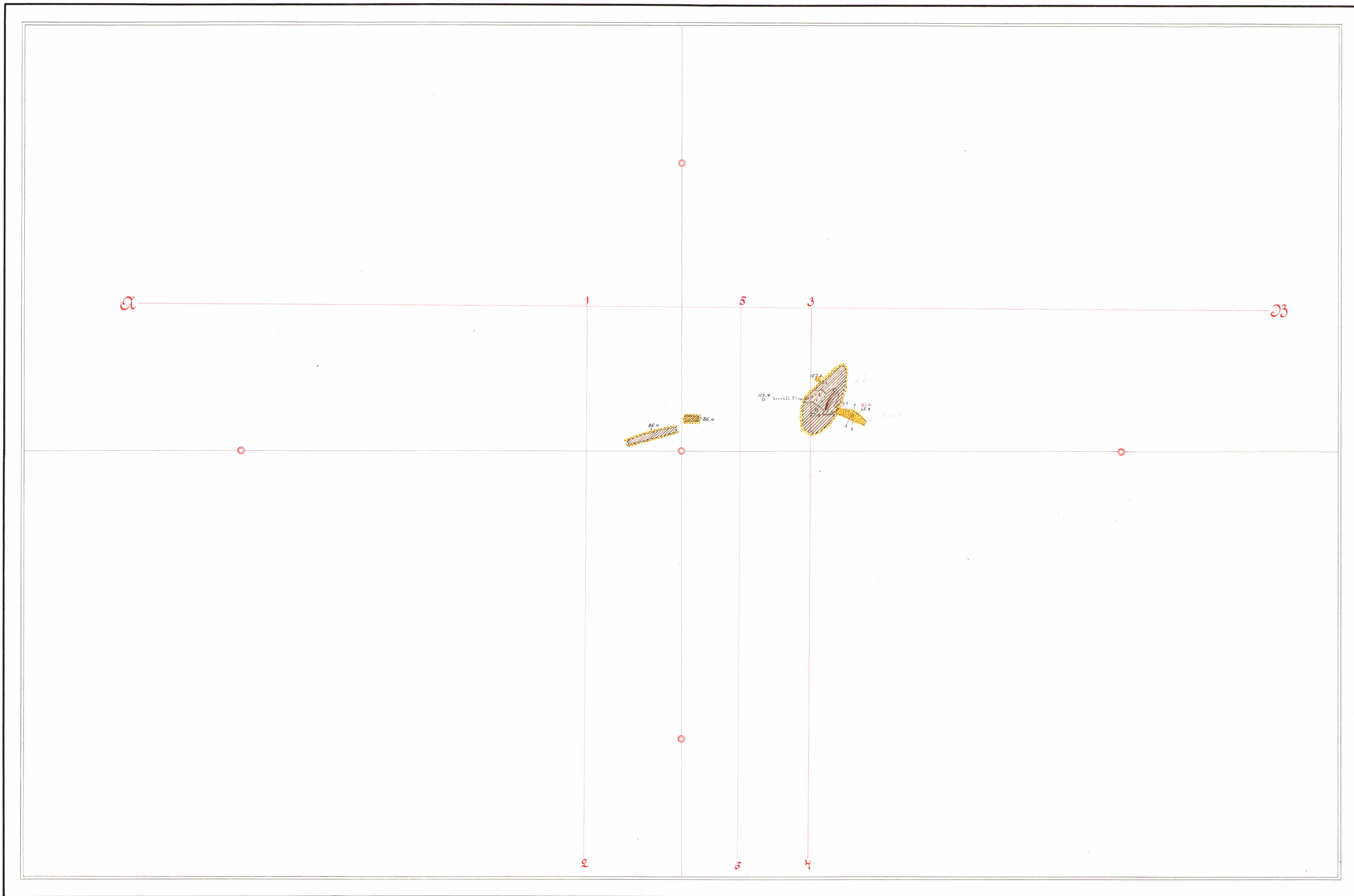
Längdskärning av samma borrhål med bergartsbeteckning in-
lägges
lägges på samma fol på sätt som framgår av kompletteringsbladet.

Solna den 24 Oktober 1945

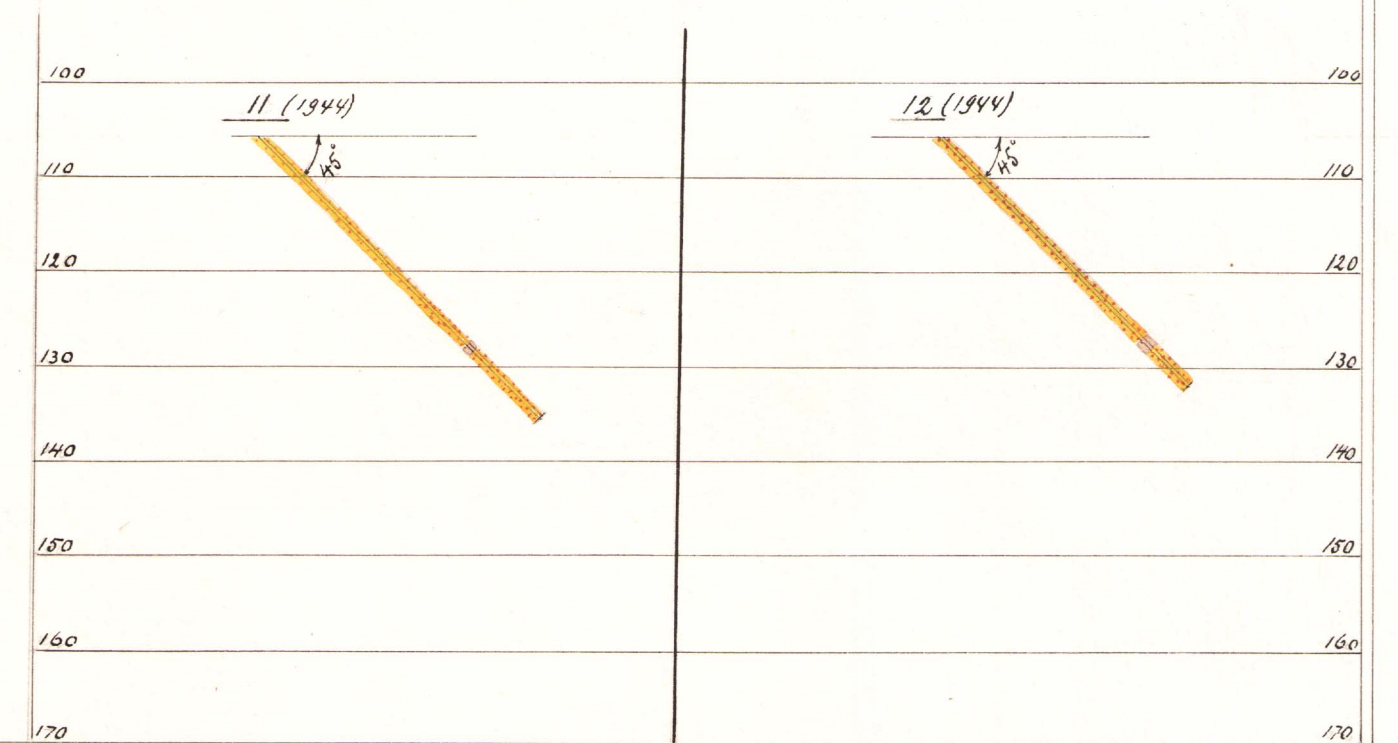
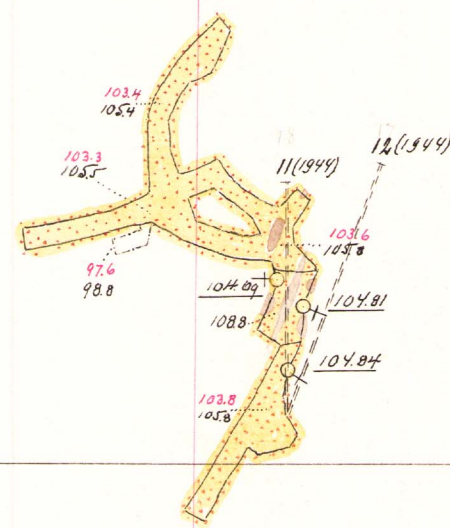
Heideberg
Leg. gruvmätare

til

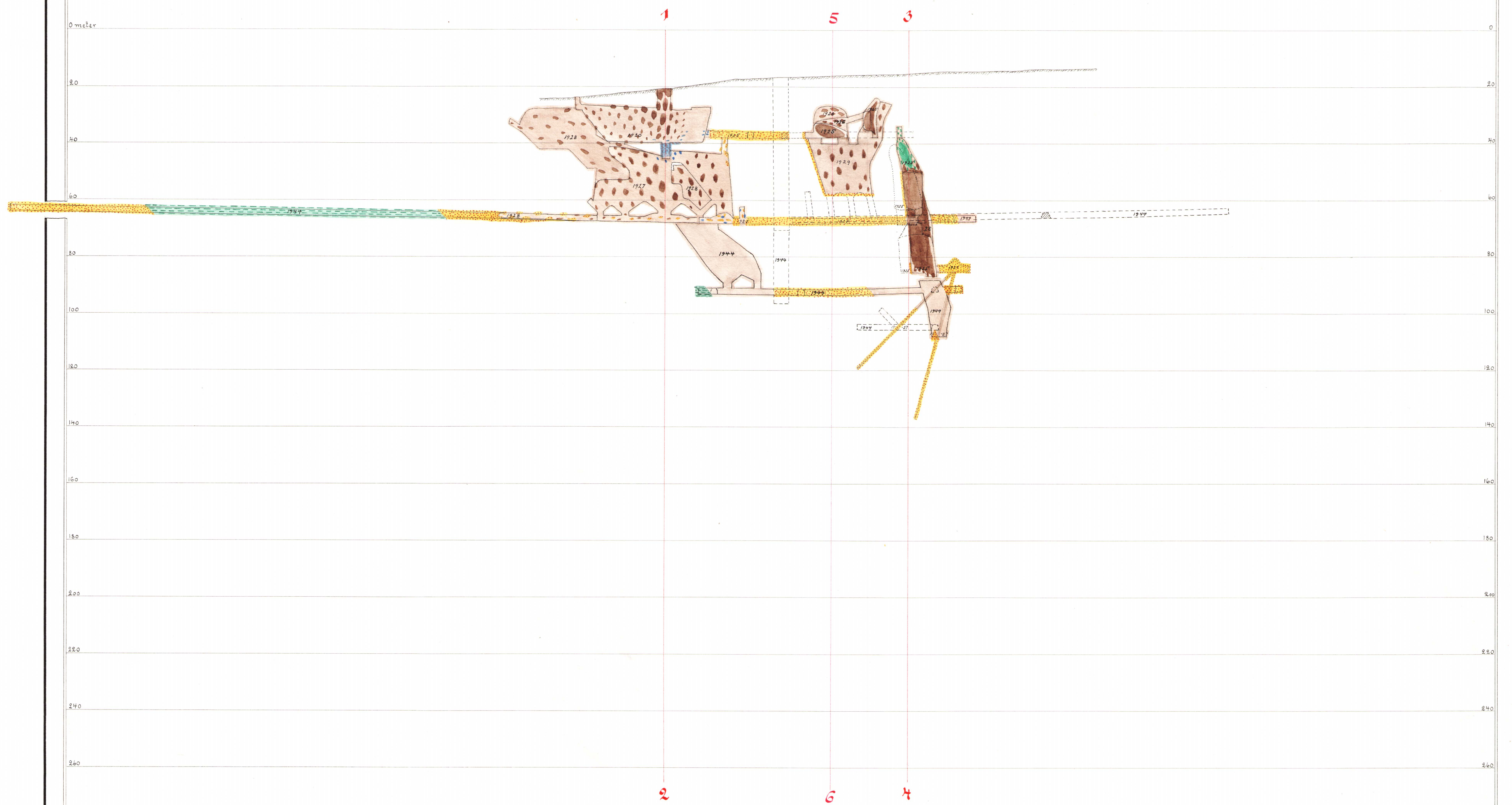
KOMM. KOLL. BERGS BYRÅN		
GRUVKARTEKONTORET		
D. N:o 920		
INK. 31 OKT. 1945		

a ————— 1 5 3 ————— B

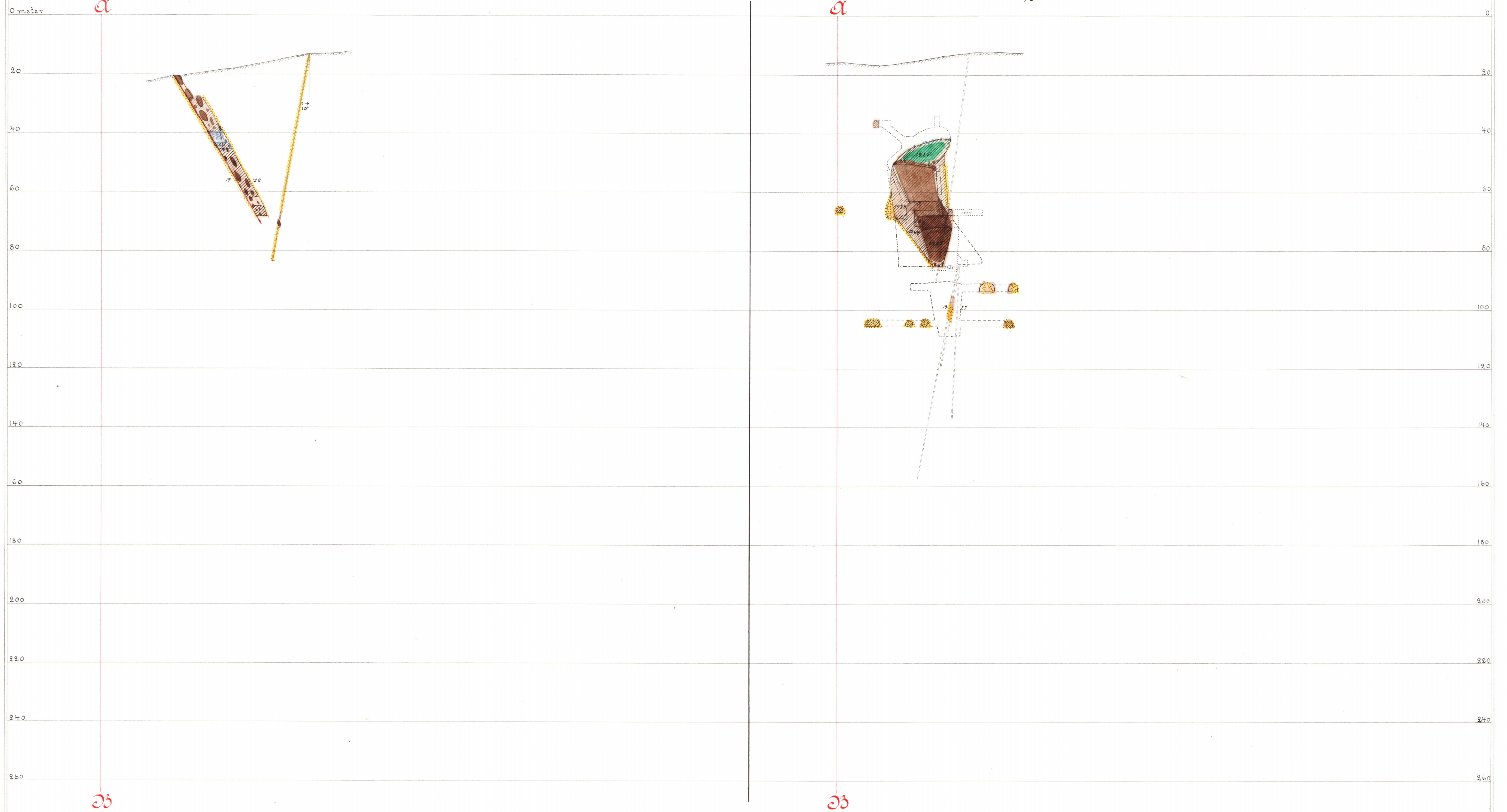
Längdprofil efter A-B

Trärprofiler

efter 1-2

efter 3-4

Fräzprofiler

efter 5-6

